

Tuullut toiselta suunnalta
Iimne totofofo ammofofo

Tiina Hallenberg

Tuullut toiselta suunnalta

Kansi: Tiina Hallenberg

© 2018 Hallenberg Tiina

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0687-9

PIKKUVAUVAT eivät ole minun juttu. Sitä mieltä olin vielä muutama vuosi sitten. Sisareni lapset riittivät minulle. Oli mukava leikkiä ja touhuta heidän kanssaan, mutta että jat- kuvaa lasten hoitamista ja hyysäämistä – ei kiitos. Mitään äiti-filiksiä en kokenut kun näin vauvan rattaissa. Lapset, varsinkaan vauvat, eivät siis olleet "minun juttu". Kotipsykologiaa käyttäen olin tullut siihen tulokseen, että koska minut oli pienenä hujattu sairaalaan käyttämällä vauvaa houkuttimena, en pitänyt pikkulapsista.

Jouduin 60-luvulla allergiasairaalaan, koska ihottumani hulmahti niin pahaksi, etteivät kotikonstit enää tehonneet. Suurin syy oli luultavasti se, että raavin itseäni sieluni kyllyydestä, sillä äiti ei sitonut käsiäni häkkisänkyyn kiinni niin kuin sairaalassa tehtiin. Samaisella vuosikymmenellä ei pidetty myöskään suotavana sitä, että sairaalassa oleva lapsi näki vanhempansa hoitojakson aikana. Ilmeisesti kuviteltiin, että ikävä ei ole niin suuri jos ei näe läheisiään. Joten vanhemmat eivät saaneet tavata lastaan, korkeintaan kurkkia ikkunan takaa siten, ettei lapsi vain huomannut heitä. Itse olin tullut siihen

johtopäätökseen, että koska minut oli vauvan katsomisen verukkeella houkuteltu sairaalaan, sen jälkeen kaapattu hoitajien matkaan, estetty tapaamasta vanhempiani, en pitänyt vauvoista. Kavalat petturit.

Mutta elämä on yllätyksiä täynnä. Eräänä päivänä - vuosia ja vuosikymmeniä myöhemmin - ponnistelin saattaakseni maailmaan ihan oman lapsen. Oli muuten juuri niin kuin sisareni sanoi: tuntuu kuin olisi ollut helvetinmoinen paskahätä. Se kuvaus synnytyksestä vastasi huomattavasti enemmän todellisuutta kuin ne synnytysvalmennusvideot, joita olimme Eläkeläisen kanssa käyneet katsomassa. Tehokkaampi tapa tietää, miltä synnytys tuntuu, olisi ollut palkata sisareni kertomaan kaikille masuaan taputtaville äideille, että hymyilkää vielä, todellisuudesta ette tiedä yhtään mitään. Synnyttäminen on kuin maha- ja oksennustauti samanaikaisesti. Yhdistettynä vielä huumorintajuttomuudella ja lyhyellä pinnalla.

Kaikista kauhukuvista välittämättä ensimmäinen tyttäreni syntyi, esikoisemme. Valmiiksi räkäisenä. Kun muut äidit saivat vauvansa vuoteensa viereen, minun viereen ei tuotu ketään. Ihminen on omituinen: ensin toteaa, että ihan sama mikä tuli. Pääasia, että nyt se on ohi. Seuraavana hetkenä itkee kun ei ole saanut omaa pientä räpäpääletä viereensä. Kaikki tuska, polte ja kipu on unohtunut. Vain huoli vauvan voinnista on jäljellä.

Tehohoidossa ensimmäinen lapsi sai paremmat eväät kuin muut samaan aikaan syntyneet. Oli valmiiksi lypsettyä äidinmaitoa eikä sokerilientä. Ei tarvinnut tehdä työtä maitoa saadaakseen, riitti kun piti suutaan auki ja nieleskeli. Nuha talttui eikä ylimääräisiä nenän imemisiä tarvittu. Omaishoitaja pääsi tehohoidosta pois ja matkasimme kotiin.

Toisen tulokkaan kohdalla sitä osasi jo odottaa jotain muutakin kuin "pikku koskua". Eläkeläinenkin oli valmistautunut ottamalla pelikortit mukaan, jotta vaimo saisi jotain muuta mietittävää. Kätilö oli tällä kertaa kova pu-

humaan ja Eläkeläisen aika kului hyvin. Yhteen ääneen paransivat kaupungin asiat ja laittoivat valtakunnan asiat kuntoon. Samaan nippuun hoitivat koko maailman. Pelikorttejakaan Eläkeläinen ei ehtinyt sekoittaa, niin oli paljon asioita hoidettavana. Vaikka nyt minulla olikin tietoa, miltä synnyttäminen tuntuu, ei se tuskaa mihinkään poistanut. Lohduttava tieto oli, että harvempi synnytykseen on enää tähän maailmaan aikaan kuollut. Vaikka kivuliaalta kuolemalta se tuntuukin. Kolmannen lapsen kohdalla kätilö oli vaihtunut ja synnyttäjänakin tiesin jo vaatia jotain kunnolla kipua lievittävää. Aiemmin en ollutkaan kokeillut ilokaasua, joten nyt oli sen aika: ilokaasunaamari kasvoille ja muutama henkäys. Välillä testasi Eläkeläinen, välillä minä. Kyllä meitä nauratti. Lystiä oli, kunnes pahoinvointi kouraisi. Oli kuin olisi elämänsä krapulasta kärsinyt. Eikä synnyttämisen tuska ollut hävinnyt mihinkään.

Neljannen lapsen syntyessä oli puhelias kätilö numero kaksi kehässä. Eläkeläinen oli myöhässä synnytyksestä, sillä lapsi numero kolme piti käyttää lääkäriässä räkätaudin takia. Totesin kätilölle, että muistan kyllä kuinka tämä oli synnytyksessä mukana kun saatoin lasta numero kaksi maailmaan. Ja että olivat Eläkeläisen kanssa järjestäneet kaupungin asiat puhumalla kuntoon. Ja että kyllä synnyttäjä oli jätetty ihan oman onnensa nojaan. "Niin", sanoo kätilö, "niin ne muutkin äidit ovat sanoneet, että kyllä miehet mielellään kanssani synnytyksessä ovat."

Loppujen lopuksi olin saattanut maailmaan neljä kaunistta ja ihanaa tytärtä. Ja silloin oivalsin vauvojen olevankin ihan minun juttu. Varsinkin kun ymmärsin, että kyllä ne siitä kasvavat. Mutta ikinä en olisi kuvitellut, kuinka paljon elämää, iloa, surua, naurua, pelkoa ja rakkautta he minussa saavat aikaan. Näiden neljän räpäleiden jälkeen mikään maailmassa ei enää ollut niin kuin ennen.

Työttömänä 23 päivää.

Valinta on tehtävä. Joko jatkettava tätä jatkuvaa odottamista: kyllä vielä jostain löytyy jotain ja etsittävä päivittäin uusia työ- paikkoja ja väsättävä uusia hakemuksia. Tai...

Tosin paljon kehitettävää löytyy kyllä työnhaun saralla. Nämä järjestelmät lähes jokaiseen avoimeen työpaikkaan ovat erilaisia ja kun niihin raahaa työhistorian 80-luvun alkupuolelta ja opiskeluhistorian lisäkoulutuksineen vähän pidemmältä ajalta, niin äkkiä siinä muutama tunti päivässä hupenee. Kuntapuoli saa kiitosta siitä, että sillä on sama pohja kaikille kunnille ja kuntien avoimille töille. Valtiolla samoin. Nekin voisi kyllä hyvin yhdistää: kunnat ja valtiot. Yksityiset työnantajat tahtovat brassailla omilla järjestelmillä ja niitä täytettäessä miettii kyllä monet kerrat, että haluanko ihan oikeasti tälle työnantajalle työntekijäksi. Ja haetaanko tähän paikkaan ihan oikeasti työntekijää. Vai onko tämä vain testi sille, että miten hyvää porukkaa voisi rekrytoida, jollei paikkaa olisi jo luvattu apulaispäällikön veljenpojalle Keijolle. Ja kuka hemmetti nämä kymmenet ja kymmenet hakemukset oikein lukee kun kaikissa työpaikoissa itketään kiirettä ja ajan riittämättömyyttä.

...tai sopeutuisinko tilanteeseen: työtön. Ammatti: työtön. Tulevaisuuden suunnitelmasi: työtön. Haaveammatti: työtön.

Kolme vuotta tekee työmarkkinoilla paljon. Kolme vuotta sitten olin kolme vuotta nuorempi, lähempänä viittäkymmentä kuin kuuttakymmentä. Nyt, 55- vuotiaana olen lähempänä kuutta- kymmentä vuotta kuin viittäkymmentä. Työmarkkinoilla luvut pyöristetään kuin kaupan kassoilla sentit. Pyöristetään seuraavaan viidellä jaolliseen.

Nyt henkilöllä, joka on 60-vuotias, on eläkeikään vielä aikaa kolme vuotta ja kuusi kuukautta. Minulla eläkeikään on aikaa vielä kymmenisen vuotta. Vaikka vuodet vierivätkin nopeasti, niin työelämässä kymmenen vuotta vasta onkin todella paljon. Varsinkin jos ei ole töitä. Sillä vasta kymmenen vuoden jälkeen sitä on eläkkeen alarajassa kiinni, ja siitä vasta pitäisi alkaa keräämään eläkettä. Mutta kun ei tahdo yltää edes siihen alarajaan työssä olevana työntekijänä.

Jos vielä huomioi sen, että en ole ajatellut enää lisätä perhettä enkä pitää äitiyslomaa enkä vanhempainvapaata, olen työmarkkinoilla tosi hyvä sijoitus. Lisäksi olen terve, en käytä lääkkeitä, peruskuntoni on hyvä ja elämänasenteeni on positiivinen, olen suorastaan unelma työntekijä. Minusta on vielä moneksi. Viimeisin tutkinto on vuoden takaa, joten tieto-taito on erinomaisessa kunnossa ja uteliaisuus uusiin asioihin voimissaan. Vuosien matkassa on tullut paljon myös elämäntouluja ja vastuuta, jota ei voi missään valmiina pakettina ostaa. Se on sitä osaamista, jota saa vasta kun on lähempänä sitä kuuttakymmentä kuin kolmea- kymmentä.

Ulkonäkö ei voi myöskään olla syy työpaikatta jäämiseen. Kosmetiikkateollisuus kyllä antaa meille paljon evästä, jotta voimme toimia lähes samalla viivalla on ikä mikä tahansa. Ja jos oikein koville ottaa, niin plastiikkakirurgiaa on tarjolla niin koti- kuin ulkomailla.

Itkemällä ja valittamalla ei työpaikkojen ovet aukea. Ei nari- nalla eikä luovuttamisella. Asenne ratkaisee myös paljon. Olen päättä- nyt kirjoittaa kaikkiin papereihin (lukuun ottamatta te-toimistoa, liittoa ja kela), että ammattini on Etsivä. Koska on olemassa etsivää nuorisotyötä, enkö minäkin voisi käyttää tuota etsivä -sanaa. Etsivä. Heti vaikuttaa siltä, että olen dynaaminen, eteenpäin menevä, tavoitehakuinen, utelias, virkeä ja luotettava.

Ammatti: Etsivä

Ps. Ja vielä sen verran on muistia jäljellä, että tiedän mitä etsin. Työtä.

Hain lapset kerhosta ja roska-auto ajoi meitä vastaan. Oli talvikeli, tienpinta oli liukas – jäinen, ja ajoin aivan liian lujaa – se myönnettäköön. Mutta oli kiire, Eläkeläinen tarvitsi autoa kun oli lähdössä töihin. Eikä kotitiellä juuri koskaan kukaan tullut vastaan. Paitsi nyt. Roska-auto. Kun kuorma-auton nokka näkyi mutkan jälkeen, ajattelin (voiko ihminen todella ajatella kaikessa siinä ratinpyörytyksessä ja

jarrun polkemisessa yhtään mitään), että nyt, kohta, pian kirskuu metalli ja voi hyvä tavaton! Mutta samassa – usko tai älä - näin enkelin istuvan siinä olkapääni kohdalla oikealla ja räpyttelevän mahdottomas- ti siipiään. Enkeli, jolla oli lyhyet jalat (eihän se muuten olisi mahtunut siihen penkinnojan ja katon väliin). Siinä se kuitenkin istui tiukka katse eteenpäin suunnattuna siipiään hurjasti räpyttäen. Ja niiden siipien voimasta automme kohosi lumisen penkan yli ja tsup – me lensimme ja laskeuduimme pehmeästi höttöiseen lumeen ojan pohjalle. Emme osuneet ojanpenkalta esiin työntyvään kiveen emmekä roska-autoon. Omaishoitaja, Viranomainen, Sairaanhoitaja, Valantehnyt ja minä, me kaikki istuimme autossa hetken täysin hiljaa - vain hyvin pienen hetken - ja sitten alkoi hulina ja säksätys: ”Oletteko kunnossa, sattui-ko kehenkään, onko kaikki kunnossa, älä nyt itke, Sairaanhoitaja itkee, Hiljaa nyt lapset, eihän tässä mitään...” Vanha Volvo säilyi eheänä, puhtaaseen koskemattomaan vitilumeen vajonneena ojan pohjalla. Enkeli oli lähtenyt pois selkänojalta, lapset ja minä kömmimme ulos autosta. Roskakuskista löytyi uusia ulottuvuuksia: hän piti meille saarnan turvallisuudesta, ajonopeudesta, lasten huomioimisesta ajettaessa ym. Saarnasta ei jäänyt mitään yksittäistä kohtaa mieleeni. Mutta siinä kohtaa ajan aina hitaasti, varoen.

Lienee kuitenkin selkeintä aloittaa tarina Reinosta. Eli siitä syksystä kun Reino hukkui ja pieni oja-pahasemme sai nimensä.

Jos itse ihastuu johonkin paikkaan, niin luultavasti myös paikka voi ihastua sinuun ja toivottaa sinut asujakseen. Niin minusta tuntui silloin kun syksyllä 1999 muutimme Kangasahon tilalle. Tilus on puolenhehtaarin kokoinen, aivan kuin Nalle Puhilla.

Koska älykkyyytemme on Nalle Puhia parempi, emme koskaan ole eksyneet tälle tontille. Palstalla on 50-luvulla rakennettu rintamamiestalo, jota Eläkeläinen sanoo keltaiseksi, minä oranssiksi ja hienostuneet ihmiset okran väriseksi. Lisäksi pihapiirissä on navetta ja vanha laho hirsinen lölyhuone. Tämä tosin purettiin ensimmäisenä kesänä ja tilalle rakennettiin vanhalle pohjalle uusi punainen sauna. Eläkeläi-

